

51352301 : สาขาวิชาการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข

คำสำคัญ : ระบบสั่งจ่ายยา/กระบวนการประสานรายการยา/ความคลาดเคลื่อนทางยา

เดือนเด่น บุญรังสรรค์ : การพัฒนาระบบสั่งจ่ายยาเพื่อลดความคลาดเคลื่อนทางยาของผู้ป่วยที่มาติดตามการรักษา ณ โรงพยาบาลสวนผึ้ง. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ญญ.อ.ดร. ณีภูจิญา คำพล และ ญญ.อ.ดร.วารณี บุญช่วยเหลือ. 102 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการสั่งจ่ายยา ในช่วงรอยต่อการให้บริการ ระหว่างการจำหน่ายผู้ป่วยในกลับบ้านกับช่วงการนัดผู้ป่วยคนเดิมมาติดตามการรักษา ณ แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลสวนผึ้ง และศึกษาประสิทธิผลของกระบวนการพัฒนาดังกล่าวในการลดความคลาดเคลื่อนทางยา โดยรูปแบบการศึกษาเป็นการศึกษาแบบกึ่งการทดลอง เก็บข้อมูลความคลาดเคลื่อนทางยาในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง และโรคเบาหวาน โดยแบ่งผู้ป่วยออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม (ก่อนพัฒนาระบบการสั่งจ่ายยา) และกลุ่มทดลอง (หลังพัฒนาระบบการสั่งจ่ายยา) เปรียบเทียบข้อมูลความคลาดเคลื่อนทางยาของผู้ป่วย 2 กลุ่มโดยใช้สถิติไคสแคว์ กำหนดที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ที่ $\alpha = 0.05$ การพัฒนาระบบสั่งจ่ายยาประกอบด้วยการประยุกต์กระบวนการประสานรายการยา การจัดทำรายการ ยาชื่อพ้องมองคล้ายของโรงพยาบาล การให้ความรู้ด้านยา และการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์แก่แพทย์ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต และการสร้างระบบช่วยจำคู่ยาที่เกิดปฏิกิริยาต่อกันอัตโนมัติในระบบคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลอง มีความคลาดเคลื่อนทางยาน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยพบความคลาดเคลื่อนทางยาของกลุ่มทดลองเท่ากับ 5.61% และกลุ่มควบคุมเท่ากับ 39.68% ซึ่งความคลาดเคลื่อนทางยาที่พบ ส่วนใหญ่ คือการได้รับยาไม่ครบรายการที่เคยใช้ รองลงมาคือ การได้รับยาผิดขนาด สรุปได้ว่าการพัฒนาระบบการสั่งจ่ายยา โดยการประยุกต์ใช้กระบวนการประสานรายการยา สามารถลดความคลาดเคลื่อนทางยาในผู้ป่วยที่มาติดตามการรักษาได้

สาขาวิชาการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2553
ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. .... 2. ....

51352301 : MAJOR : CONSUMER PROTECTION IN PUBLIC HEALTH

KEY WORDS :PRESCRIBING SYSTEM/MEDICATION RECONCILIATION/MEDICATION ERROR

DUENDEN BOONRANGSAN : DEVELOPMENT OF PRESCRIBING SYSTEM TO REDUCE MEDICATION ERRORS IN FOLLOW UP PATIENTS AT SUANPHUNG HOSPITAL. THESIS ADVISORS : NATTIYA KAPOL,Ph.D., AND WARANEE BUNCHUALUA, Ph.D. 102 pp.

The objectives of this study were to develop the prescribing system in transfer phase from discharge phase [inpatient medication system] to follow up phase [outpatient medication system] and to study the effectiveness of this system in reducing medication errors. The study design was quasi-experimental study. Data were collected from 2 groups of hypertension and/ or diabetic patients including the control group (before implementing the prescribing system) and the study group (after implementing the prescribing system). Medication errors from two groups were compared by chi-square statistical test (95%CI, alpha = 0.05). The development of prescribing system composed of implementing medication reconciliation, preparing look alike sound alike medication list, providing knowledge of medicine and computer software to physicians via the intranet and creating a reminder system of drug interactions automatically at the computer system . The results revealed that the medication errors were found in the study group significantly less than those in the control group (p <0.001). Medication error rates in the study and the control group were 5.61 % and 39.68%, respectively. Most of the errors found were due to omission errors, and following by dose errors. In conclusion, the development of prescribing system is beneficial to reduce medication errors in follow up patients.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

Program of Consumer Protection in Public Health Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2010

Student's signature .....

Thesis Advisors' signature 1. .... 2. ....

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณเภสัชกรหญิง อาจารย์ ดร.ณัฐฉิญา คำผล และ เภสัชกรหญิง อาจารย์ ดร. วารณี บุญช่วยเหลือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์ภาควิชาเภสัชกรรมชุมชนทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งนี้ และได้ให้คำปรึกษาข้อมูลด้านวิชาการ ทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ได้จริง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณนายแพทย์ ฉัตรฐกร รัชเกียรติ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ที่สนับสนุนและอนุญาตให้ดำเนินงานวิจัยนี้ และบุคลากรฝ่ายเภสัชกรรม ชุมชนทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์